

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15P/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820200533
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820200533.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci starostlivosti o maloletého F. R., nar. XX.XX.XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov: matky - C. R., nar. XX.X.XXXX, bytom C., G. č. XXX/X, otca - A. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., ul. M. č. XXX/X/XXX, o zmenu rozhodnutia, takto

rozhodol:

I. Maloletého F. R., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky C. R., nar. XX.XX.XXXX.

II. Otec dieťaťa A. R., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu malol. F. mesačne sumou 150,- eur, ktoré výživné je p o v i n n ý platiť k rukám matky dieťaťa počnúc 01.02.2020, mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca.

III. Nedoplatok na výživnom z titulu určenia výživného za čas od 01.02.2020 do 31.07.2020 vo výške 900,- eur, povoľuje súd otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 30,- eur spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok pri vynechaní jednej mesačnej splátky.

IV. Týmto dochádza k zmene rozsudku OS Prievidza č. 4P/19/2018 zo dňa 19.07.2018 vo výrokovej časti II.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Matka dieťaťa návrhom podaným 7.2.2020 navrhla zrušiť striedavú starostlivosť o maloletého F., ktorá bola nariadená na čas po rozvode. Syn F. sa nachádza v jej osobnej starostlivosti, preto žiada o jeho zverenie a určenie výživného 150,- eur mesačne. Otec na jeho výživu dobrovoľne neprispieva. Dňa 31.10.2019 sa jej narodilo ďalšie dieťa, preto bude na rodičovskej dovolenke.

2/ Otec dieťaťa s návrhom na zverenie maloletého matke súhlasil, nesúhlasil s výživným 150,- eur. Čaká na vyporiadanie ich BSM, momentálne spláca dlžoby, ktoré mali z manželstva. Je na PN od 1.3.2020, Poštová banka a.s. mu zráža zo mzdy časť mzdy a jemu zostáva len životné minimum.

3/ Kolízny opatrovník s poukazom na správu z prešetrenia pomerov v domácnosti dieťaťa navrhol návrhu matky vyhovieť, otcovi určiť výživné v sume 150,- eur mesačne.

4/Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, dieťaťa, kolízneho opatrovníka , listinnými dôkazmi, a to sobášnym listom, rodným listom maloletého F., rodným listom maloletého A., správou z prešetrenia pomerov z 27.2.2020, písomným vyjadrením otca z 24.2.2020, žiadosťou o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy z 7.10.2019, potvrdením o príjme otca, inkasným lístkom, pokladničným dokladom, spisom OS Prievidza sp. zn. 4P/19/2018, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

5/ Rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 4P/19/2018 zo dňa 19.7.2018 bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloletý F. bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, výživné určené nebolo, styk rodičov upravený nebol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 3.9.2018. V tej dobe bol maloletý v siedmom ročníku základnej školy, mal bežné výdavky. Matka mala vyživovaciu povinnosť k mal. F. a mal. U., splácali spoločnú pôžičku každý po 204,- eur mesačne, ďalej matka platila ďalšiu pôžičku 110,- eur mesačne, náklady na bývanie boli 184,64 eur, jej príjem z pracovného pomeru bol 1191,21 eur. Otec dosahoval priemerný zárobok vo výške 702,- eur mesačne, býval na ubytovni, kde platil 200,- eur mesačne.

6/V súčasnej dobe žije matka v manželstve s A. R., nar. X.X.XXXX/ (syn otca mal. F.), s ktorým uzavrela manželstvo XX.X.XXXX, z manželstva pochádza mal. A., nar. XX.XX.XXXX. Matka býva s manželom, mal. A. a F. v sedemizbovom rodinnom dome, ktorý má v osobnom vlastníctve. V súčasnej dobe matka poberá materský príspevok a prídavkom na dve nezaopatrované deti. F. má dobrý zdravotný stav, otec na jeho výživu dobrovoľne neprispieva. Maloletý F. kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že s matkou má dobrý vzťah, má rád aj jej partnera. Je žiakom 9.ročníka ZŠ, má aj trojky a štvorky, chcel by byť automechanikom. K otcovi chodí občas, mal s ním aj konflikt kvôli jeho priateľke.

7/ Z výsluchu otca súd zistil, že so synom sa stretáva menej, vytýkal mu správanie syna, začal fajčiť, ukradol mu peniaze aj cigarety, dohovárал mu. Syn je väčšinu času u matky, na jeho výživu nič neposiela. Pracuje ako baník, sú mu však vykonávané zrážky zo mzdy v prospech Poštovej banky a.s., ide o úver, ktorý majú spoločný, napríklad v apríli 2020 mu zrazili 392,85 eur, sú mu zrážané aj náklady na ubytovanie približne 144,- eur, spolu za elektriku, vodu je to suma do 200,- eur (viď inkasný lístok a pokladničný doklad). Na úver v prospech banky musia ešte zaplatiť 22.000,- eur. Otec s výživným 150,- eur nesúhlasil. Žije so svojou priateľkou, ktorá je nezamestnaná a evidovaná na úrade práce, hľadá si prácu.

8/ Z výsluchu matky súd zistil, že aktuálne poberá rodičovský príspevok a RP na dve deti 417,- eur. Synovi F. dokupuje kozmetiku pre zhoršenú pleť. Výdavky na bývanie má 188,- eur - inkaso, voda, plyn, elektrika, rozhlas a TV, internet 16,- eur, za mobily platí spolu 50,- eur mesačne. Spláca spoločný úver 111,- eur mesačne, ktorý bol zobrať na bežné výdavky, bude ho splácať do konca tohto roka. Aj úver v Poštovej banke je spoločný, týmto refinancovali predchádzajúci úver a ním sa financovala aj kúpa auta. Je pravdou, že svoju účasť úver neplatila, úver bol bankou zosplatnený. Syn F. aktuálne nastúpi na strednú školu do 1.ročníka ako opravár strojov, zakupovala mu bežné veci - oblečenie, ruksak, prezuvky, kozmetiku. Bude sa stravovať v škole, bude mať odbornú prax, bude cestovať d o Handlovej. Matkin partner dosahuje zárobok 600,- eur.

9/ Z potvrdenia o príjme otca vyplýva, že za dobu od mája 2019 do apríla 2020 dosiahol priemerný príjem 607,48 eur, od marca 2020 sú mu vykonávané okrem nákladov na ubytovanie aj zrážky na pôžičku v sume od 345,- eur - 392,- eur.

10/ Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 61 ods. 1,2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 61 ods. 4,5 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11/ Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona dospel súd k záveru, že návrh matky na zmenu posledného rozhodnutia o výchovnom prostredí maloletého je dôvodný. V súčasnej dobe sa po dlhší čas maloletý F. zdržuje u matky, striedavá starostlivosť nie je realizovaná, túto skutočnosť potvrdili obaja rodičia a aj maloletý F.. F. prichádza za otcom sporadicky, pre konflikt medzi nimi je ich vzťah aktuálne narušený. Osobnú starostlivosť a výchovu zabezpečuje matka, preto súd zrušil striedavú starostlivosť a zveril maloletého do výlučnej starostlivosti matky. Z prešetrenia pomerov v domácnosti matky je preukázané, že o maloletého je postarané, maloletý má vhodné podmienky u matky pre svoj všestranný rozvoj.

12/ Pri určení výživného súd vychádzal zo zákonných kritérií uvedených v § 61 Zákona o rodine. Súd porovnal vzájomné pomery na strane oboch rodičov, posúdil potreby maloletého a dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť voči mal. F. v sume 150,- eur. F. nastupuje na strednú školu, bude mať výdavky spojené s cestovaním do Handlovej, výdavky na stravovanie, bežné výdavky na ošatenie, obuv. Len výdavky na stravovanie chlapca vo veku 16 rokov sú bez akéhokoľvek dokazovania značné, pričom keď súd berie do úvahy len bežné náklady na štúdium, cestovanie, stravovanie, ošatenie, obuv, výživné zo strany otca 150,- eur pokryje tieto výdavky len čiastočne. Otec pritom na výživu syna iným spôsobom neprispieval a neprispieva, dokonca sa aktuálne ani nestretávajú. Otec inú vyživovaciu povinnosť nemá, oproti matke, ktorej sa z terajšieho manželstva narodilo ďalšie dieťa. Otec dosahuje priemerný príjem 607,- eur. Tento ukazovateľ je však skreslený, pretože vyjadruje priemer aj za mesiace, kedy bol otec PN a je pravdou, že sú mu na základe dohody o zrážkach zo mzdy vykonávané zrážky v značnej sume a otcovi zostáva len nepostihnuteľná suma. V mesiacoch, ktoré odrobil celé ako napríklad v marci 2020 dosiahol čistú mzdu 868,- eur, v apríli 2020 978,- eur, z tejto sumy mu boli zrazené sumy 345,- a 392,- eur. Priemerná mzda za tieto mesiace je približne 923,- eur a táto výška zodpovedá aj predchádzajúcemu obdobiu roku 2019 za mesiace, ktoré odrobil otec v celosti. Z tohto príjmu musí byť bez vážnejších problémov v možnostiach otca platiť výživné na jedinú vyživovaciu povinnosť vo výške 150,- eur, pretože si výživné inou formou neplní. Splácanie spoločného úveru, ktorý tvorí spoločný záväzok oboch rodičov, nemôže ísť na ťarchu plnenia

si vyživovacej povinnosti. Výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinnej osoby, preto súd na tento výdavok na strane otca ako aj matky neprihliada. Zodpovednosť oboch rodičov za nesplácanie spoločného úveru, ktorý sa v dôsledku ich platobnej nedisciplinovanosti zosplatnil, nemôže ísť na ťarchu pokrytia odôvodnených potrieb maloletého. Otec má výdavky na bývanie do 200,- eur mesačne, aj na týchto sa musí podieľať jeho priateľka, s ktorou žije v spoločnej domácnosti.

13/ Na druhej strane súd zohľadňoval pomery na strane matky, ktorá je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok a RP na dve deti v sume 417,- eur, oproti rozvodovému konaniu ide u nej o podstatný pokles príjmu. Matka má výdavky na bývanie do 200,- eur a bežné výdavky na domácnosť, telefóny, internet, na ktorých sa musí podieľať aj jej terajší manžel, ktorý dosahuje príjem do 600,- eur mesačne. Matka si plní pritom svoju vyživovaciu povinnosť aj výkonom osobnej starostlivosti o domácnosť, v ktorej žije syn a výkonom osobnej starostlivosti o jeho potreby.

14/ Za tohto stavu súd určil výživné zo strany otca na sumu 150,- eur mesačne, a to počnúc mesiacom, v ktorom bol podaný návrh, pričom najmenej od tejto doby je maloletý u matky a otec na jeho výživu ničím neprispel. Za mesiace február až júl 2020 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom v sume 900,- eur, ktorý súd povolil otcovi splácať v mesačnej splátke po 30,- eur (§ 232 ods. 3,4 CSP). Otec si musel byť vedomý, že mu vzniká nedoplatok na výživnom, z jeho príjmu musí byť v jeho schopnostiach plniť si zameškané výživné po 30,- eur, pričom i pri takejto splátke bude otec nedoplatok splácať 30 mesiacov. Súd upravil stratu výhody splátok pri vynechaní jednej splátky v prípade platobnej nedisciplinovanosti.

15/ Úpravou rodičovských práv a povinností k maloletému došlo k zmene rozsudku OS Prievidza sp. zn. 4P/19/2018 zo dňa 19.7.2018 v relevantnej časti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.